

**GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MEDIULUI
GARDA NAȚIONALĂ DE MEDIU
COMISARIATUL JUDEȚEAN IASI**

Operator de date cu caracter personal, înregistrat la Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal sub nr. 16625

RAPORT PRIVIND STADIUL REALIZĂRII MASURILOR CUPRINSE ÎN PLANULUI DE CALITATE A AERULUI ȘI A PLANULUI DE MENTINERE A CALITĂȚII AERULUI AFERENT ANULUI 2021

În conformitate cu prevederile Legii 104/2011 privind calitatea aerului inconjurator, HG 257/2015 privind aprobarea Metodologiei de elaborare a planurilor de calitate a aerului și a Ordinului 2202/2020 privind aprobarea listelor cu UAT-urile încadrate în regimul de gestionare a ariilor din aglomerările prevăzute de Anexa 1 din Legea 104/2011, comisarii din cadrul GNM – CJ Iasi verifică periodic modul de realizare a măsurilor incluse în Planurile de Calitate și de Mentinere a Calității Aerului, precum și modul de respectare a măsurilor privind reducerea impactului asupra calității aerului la activitățile generatoare de emisii/imisii în atmosferă.

Pentru neconformitățile constatate în domeniul protecției calității aerului, în cursul anului 2021 au fost aplicate un număr de 72 sancțiuni, în valoare totală de 634500 lei. Totodată, pentru nerespectarea prevederilor autorizației integrate de mediu, respectiv pentru depășirea duratei cumulate de funcționare a centralei electrotactice Holboca, fără echipamentele de depoluare a aerului în funcțiune, a fost sancționat operatorul CET 2 Holboca cu amendă în cuantum de 100000 lei, în conformitate cu prevederile art. 79, alin.4, lit.a din Legea 104/2011. S-au derulat totodată acțiuni de control pe amplasamentele în care s-au constatat anterior fenomene de ardere a deșeurilor (în special cele provenite din dezmembrările auto din zona cartierului Zănea din comuna Ciurea), fiind întocmită o sesizare penală care a fost înaintată către Parchetul de pe lângă Judecătoria Iasi.

În perioada 01.01. – 30.04.2022, s-au realizat un număr de 43 acțiuni de control planificate și neplanificate, iar pentru neconformitățile constatate au fost aplicate un număr de 28 sancțiuni în valoare totală de 311000 lei, fiind întocmite și un număr de 8 sesizări penale (pentru distrugerea habitatelor naturale, ca urmare a incendiilor vegetativei din ariile naturale protejate).

În urma acțiunilor de control au fost dispuse măsuri privind organizarea și desfășurarea activităților astfel încât să fie evitată posibilitatea generării de disconfort în zonele limitrofe locuite, inclusiv prin măsuri suplimentare care să vizeze reducerea emisiilor de pulberi în suspensie, în conformitate cu prevederile Legii 104/2011 privind protecția atmosferei. În urma notificării I.S.U. Iasi asupra producerii unor incendii de vegetație de pe raza UAT-urilor din județul Iasi, am notificat primăriile pe raza cărora s-au manifestat aceste fenomene, în vederea identificării detinatorilor legali, urmând a fi dispuse măsurile de sancționare a persoanelor vinovate.

În urma controalelor derulate la nivelul primăriei Municipiului Iasi și Consiliului Județean Iasi, care au avut ca tematică verificarea modului de realizare a măsurilor cuprinse în Planurile de Calitate și de Mentinere a Calității Aerului și a documentelor puse la dispoziție (hotărâri pentru aprobarea rapoartelor trimestriale, referate de aprobare, note de fundamentare, rapoarte de specialitate, rapoarte transmise periodic la A.P.M. Iasi, G.N.M. – C.J. Iasi, etc.), stadiul realizării/derulării acestor măsuri este următorul:

1. PLANUL DE CALITATE A AERULUI.

La nivelul U.A.T. Municipiul Iasi, Planul de Calitate a Aerului pentru perioada 2018-2022 a fost aprobat prin Hotărârea Consiliului Local nr. 292/27.07.2018 și a primit aviz favorabil de la Ministerul Mediului prin Agenția Națională pentru Protecția Mediului - Centrul de Evaluare a Calității Aerului și Agenția pentru Protecția Mediului Iași. Planul cuprinde un număr de 23 măsuri care sunt în atare responsabilitatea primăriei mun. Iasi și a unităților din subordine cât și a C.N.A.I.R. – Direcția Regională de Drumuri și Poduri Iasi, Asociațiilor de Proprietari și implicit a tuturor cetățenilor din mun. Iasi.

Conform datelor furnizate de Agenția pentru Protecția Mediului Iasi, în cursul anului 2021 la stațiile de monitorizare a calității aerului din rețeaua națională au fost înregistrate:

- **42 depășiri** ale mediei orare a valorilor zilnice la indicatorul PM₁₀ măsurat gravitmetric **în stația IS-1** (fata de 44 depășiri în anul 2020);
- **30 depășiri în stația IS-2** (fata de 35 depășiri în anul 2020).

Conform prevederilor Anexei 3 din Legea nr.104/2011, pragul superior si inferior de evaluare, nu trebuie sa inregistreze mai mult de 35 de depasiri intr-un an calendaristic.

Conform datelor furnizate de Agentia pentru Protectia Mediului Iasi, in cursul anului 2021 nu s-au inregistrat depasiri ale mediei anuale la indicatorii SO₂, NO, NO₂, NO_x SO₂, cu exceptia unui numar de 3 depasiri la indicatorul O₃ (in statia IS-3), fara a fi depasite pragurile de informare sau de alerta.

Ca urmare a controlului realizat in cursul lunii februarie 2022, se constata ca o parte din masurile cuprinse in Planul de Calitate a Aerului au fost realizate in totalitate, respectiv:

- achizitia unui numar de 100 autobuze noi cu norma de poluare Euro 6 si a unui numar de 16 tramvaie noi;
- modernizarea parcului auto Salubris S.A. prin achiziția de autospeciale cu norma de poluare Euro 6;
- modernizarea parcului auto Citadin prin achiziția de autovehicule noi cu norma de poluare Euro 6;
- sistematizarea zonei Podu de Piatra – intersectie b-dul Nicola Iorga si sos. Nationala, prin edificarea unei noi strazi pentru decongestionarea traficului;
- modernizarea stațiilor de transport public, care au fost echipate in conformitate cu prevederile SR-1848-1-2011 (care reglementează condițiile de semnalizare rutieră), stațiile de tramvai fiind echipate cu garduri de protecție pentru călători;
- acordarea de facilități pentru stimularea introducerii vehiculelor electrice și hibride în activitatea de taximetrie;
- extinderea arealului cu prioritate pentru pietoni si biciclisti in zona centrala a mun. Iasi;
- extinderea/imbunatarirea accesului pietonal si cu bicicleta catre zona de agrement Ciric si amenajarea de piste pentru biciclete;
- spalarea eficienta a strazillor (pe baza de grafic) cu aspirarea apei si prafului spalat in mun. Iasi;
- reabilitarea sietemului de termoficare din mun. Iasi, in vederea conformarii cu standardele de mediu privind emisiile in atmosfera si cresterea eficientei energetice in alimentarea cu caldura, extinderea retelei primare in vederea racordarii de noi consumatori la rețeaua de distributie a agentului termic si reducerea numarului de gospodarii care utilizeaza combustibil solid la prepararea agentului termic;
- amenajarea parcului public din fata teatrului Vasile Alexandri, zona de agrement CA Rosetti si parcul Copou;
- lucrari de inerbare, plantari de copaci si intretinere spatii verzi existente (masura cu caracter permanent);
- aprobarea prin HCL a Regulamentului privind respectarea condițiilor de protecție a mediului în timpul executării lucrărilor de construcții în Municipiul Iași;
- realizarea de campanii pentru conștientizarea cetățenilor cu privire la nivelul real al calității aerului, la implicațiile asupra sănătății umane și implicarea cetățenilor în respectarea unor bune practice privind poluarea aerului din municipiul Iași (masura cu caracter permanent).

Referitor la masurile cu privire la realizarea unui depozit logistic de marfuri langa drumul de centura in zona Carrefour Era; Dezvoltarea de rute ocolitoare pentru transportul de marfă - varianta de ocolire Nord; Dezvoltarea de rute ocolitoare pentru transportul de marfă – str. Trei Fântâni si Varianta de ocolire Sud pentru traficul ușor, mentionam realizarea acestor masuri este deficitara, datorita faptului ca proiectarea si finanțarea acestor obiective precum si strategia de dezvoltare și modernizare a infrastructurii rutiere, se stabileste la nivel guvernamental prin Ministerul Transporturilor și C.N.A.I.R., funcție de sumele necesar a fi asigurate de la bugetul de stat. In acest sens, prin adresele nr. 1559 / 01.04.2022 si 2347 / 13.05.2022, am solicitat C.N.A.I.R. – DIRECTIA REGIONALA DE DRUMURI SI PODURI IASI, comunicarea stadiului actual al derulării acestor măsuri.

In urma controlului realizat la nivelul UAT mun. Iasi, s-au impus masuri cu privire la:

- respectarea termenelor de intocmire a raportului privind stadiul realizarii masurilor cuprinse in Planul de Calitate a Aerului si supunerea spre aprobare Consiliului Local, in conformitate cu prevederile art. 28, alin 1 din HG 257/2015 si art. 22 din Legea 104/2011;
- includerea amplasamentelor punctelor fixe de masurare si zonele de protectie aferente statiilor IS-1, IS-2, IS-3 in planurile de urbanism ale mun. Iasi, in conformitate cu prevederile art. 22, lit i din Legea 104/2011 privind calitatea aerului inconjurator;
- realizarea unui grafic privind interzicerea temporara a stationarii/parcarii autoturismelor de catre cetateni pe marginea strazilor in intervalele orare prestabilite pentru salubritate;
- reglementarea, inclusiv prin interzicerea temporara a accesului anumitor tipuri de autovehicule sau desfasurarea activitatilor generatoare de disconfort olfactiv pentru populatie, cu preponderenta in zonele limitrofe spatiilor destinate locuintelor sau in zonele destinate recreerii, unitatilor sanitare sau unitatilor de invatamant, in conformitate cu prevederile art. 70 din O.U.G. 1295/2005 privind protectia mediului,

2. PLANUL INTEGRAT DE CALITATE A AERULUI:

Având în vedere prevederile Ordinului 2202/2020, municipiul Iași se încadrează în regimul de gestionare I pentru indicatorii dioxid de azot (NO_2) și oxizi de azot (NO_x) și particule în suspensie (PM_{10} și $\text{PM}_{2.5}$). În acest sens, la nivelul primăriei mun. Iași a fost elaborat Planul Integrat de Calitate a Aerului, transmis spre aprobare la Agenția pentru Protecția Mediului Iași și returnat spre revizuire pentru completări/modificări conform observațiilor comunicate de A.P.M. Iași și Centrul de Evaluare a Calității Aerului București (C.E.C.A.).

În cursul anului 2021, s-au derulat procedurile de dezbatere publică a P.I.C.A., ședința de dezbatere publică având loc în data 5 iulie la sediul Primăriei Municipiului Iași. Ulterior, dezbaterii publice a fost primit de la consilierii locali un pachet de măsuri suplimentare față de cele prinse inițial în Plan, acestea fiind analizate de către consultantul EDG CONSULT SRL Craiova și aprobate de către comisia tehnică, pentru a fi introduse în planul integrat pentru avizare. A.P.M. Iași a solicitat completarea și refacerea Planului Integrat de Calitate a Aerului, fiind formulate observații la conținutul acestuia și solicitată completarea/refacerea P.I.C.A. cu transmiterea acestuia la A.P.M. Iași și A.N.P.M. – C.E.C.A. – București.

Planul Integrat de Calitate a Aerului, cu modificările/completările solicitate prezintă măsurile cuantificabile propuse a fi realizate în vederea păstrării nivelului poluanților sub valorile-limită stabilite de Legea nr. 104/2011, în două scenarii (scenariul de referință care cuprinde un număr de 14 măsuri și scenariul de proiecție care cuprinde un număr de 19 măsuri), luând în considerare atât valorile fondului natural regional și local cât și impactul generat de sursele staționare și mobile din zonele de influență (activități antropice).

Scenariul de referință include politici și măsuri puse în aplicare și adoptate în prezent, pentru care s-a luat o hotărâre oficială a autorităților și există un angajament clar al punerii în aplicare. Scenariul de proiecție include politici și măsuri planificate angajate în scenariul de bază precum și măsurile suplimentare identificate pentru a reduce concentrațiile de NO_x , PM_{10} și $\text{PM}_{2.5}$.

Pentru ambele scenarii anul de referință este 2017, iar perioada pentru care sunt realizate predicțiile este 2024-2025. Setul de măsuri propuse în cele două scenarii, vor conduce la reducerea cantităților de NO_x , PM_{10} și $\text{PM}_{2.5}$ astfel: 212.6831 tone/an NO_x , 53.088 tone/an PM_{10} și 42.6709 tone/an $\text{PM}_{2.5}$ în scenariul de bază și 772.9831 tone/an NO_x , 79.688 5 tone/an PM_{10} și 63.6709 tone/an $\text{PM}_{2.5}$ în scenariul de proiecție.

Astfel, după avizarea planului integrat, prin implementarea măsurilor propuse, concentrațiile medii anuale pentru NO_x , PM_{10} și $\text{PM}_{2.5}$, vor avea valori sub limita admisă în cazul scenariului de proiecție, scenariul de bază neputând asigura reducerea concentrațiilor sub limitele prevăzute.

3. PLANUL DE MENTINERE A CALITĂȚII AERULUI:

Planul de Mentinere a Calității Aerului în județul Iași, cu punere în aplicare în perioada 2019-2023 a fost aprobat prin HCL 352/2019 și a fost avizat în cursul lunii octombrie 2019 de Agenția Națională de Protecție a Mediului și centrul de Evaluare a Calității Aerului.

Conform datelor furnizate de Agenția pentru Protecția Mediului Iași, în anul 2021, stațiile de monitorizare a calității aerului din Rețeaua Națională au fost înregistrat următoarele depășiri ale mediei orare a valorilor zilnice la indicatorul PM_{10} măsurat gravimetric:

- **8 depășiri la nivelul stației IS-4** (Aroneanu) – fata de 9 depășiri în anul 2020;
- **26 depășiri la nivelul stației IS-5** (Tomesti) - fata de 23 depășiri în anul 2020;
- **80 depășiri la nivelul stației IS-6** (Ungheni) - fata de 27 depășiri în anul 2020.

Având în vedere numărul mare de depășiri ale indicatorului PM_{10} înregistrat în stația IS-6 și pentru nerespectarea prevederilor art. 22 din Legea 104/2011, primarul comunei Ungheni a fost sancționat cu amenda în cuantum de 5000 lei.

Totodată, pentru nerespectarea modului de marcarea a zonei de protecție a stațiilor fixe de măsurare a calității aerului IS-4, IS-5 și IS-6, în anul 2021 au fost sancționați cu avertisment primării U.A.T.-urilor Aroneanu, Tomesti și Ungheni, în conformitate cu prevederile art. 79, alin. 5 din Legea 104/2011.

Având în vedere prevederile Ordinului 2202/2020, UAT Ungheni și Holboca se încadrează în regimul de gestionare I pentru indicatorii dioxid de azot (NO_2) și oxizi de azot (NO_x) și particule în suspensie (PM_{10} și $\text{PM}_{2.5}$), motiv pentru care este necesară elaborarea Planului de Calitate a Aerului. Conform informațiilor furnizate de reprezentanții Consiliului Județean Iași, în anul 2021 a fost constituită comisia tehnică constituită în conformitate cu prevederile art. 32 din HG 257/2015. Pentru elaborarea studiului a fost întocmit caietul de sarcini și au fost organizate două licitații. În cursul lunii ianuarie 2022

(la a doua organizare a licitației) conform procedurilor de achiziție, a fost atribuită licitația către SC EDG Consult SRL. În prezent sunt în curs de realizare demersurile privind semnarea contractului de către Direcția Economică din cadrul Consiliului Județean Iași, termenul de predare a studiului fiind de 45 zile de la semnarea contractului

Ca urmare a controlului realizat în cursul lunii februarie 2022, se constată că o parte din măsurile cuprinse în Planul de Menținere a Calității Aerului au fost realizate în totalitate, respectiv:

- reabilitarea și modernizarea infrastructurii județene de transport și infrastructurii conexe – s-au realizat cca. 175 km drumuri;

- reabilitarea și modernizarea infrastructurii locale de drumuri sătești și comunale – s-au realizat cca. 91 km drumuri;

- campanii de informare privind interzicerea arderilor de vegetație și la implicațiile acestora asupra sănătății umane la nivelul U.A.T.-urilor Aroneanu, Tomesti, Tutora și Ungheni.

Referitor la măsura privind modernizarea a 6,4 km de infrastructură de interes local din jud. Iași și Raionul Sangerei din Republica Moldova, care are ca obiectiv specific pentru Iași, proiectul se află pe lista de rezervă a Biroului Regional pentru Cooperare Transfrontalieră Iași și este condiționat de rezolvarea problemei juridice a traseului propus a fi realizat în Republica Moldova. Pentru demararea lucrărilor specifice de modernizare a DJ 249A (parte componentă a proiectului de investiții transfrontalier), pe sectorul cuprins între localitățile Manzatești-Ungheni (km. 12+139 - 18+539), Agenția pentru Protecția Mediului Iași a emis Decizia etapei de încadrare nr. 144/02.12.2020 (anexată).

Referitor la măsura privind reabilitarea infrastructurii transfrontaliere din jud. Iași și Raionul Leova din Republica Moldova (pe o lungime de 9,39 km), care are ca obiectiv modernizarea DJ 249 A – la nivelul Consiliului Județean Iași a fost semnat contractul pentru întocmirea studiului de fezabilitate și proiectului tehnic.

Având în vedere înregistrarea repetată de depășiri la indicatorul PM₁₀ (80 depășiri în 2021) în stația IS – 6 Ungheni (stație de fond urban/trafic cu rolul de a monitoriza calitatea aerului în zona de graniță cu Republica Moldova), am impus Consiliului Județean Iași măsura privind urgentarea demersurilor necesare reabilitării drumurilor de interes local din comuna Ungheni, în special în zona de amplasament a stației de monitorizare.

Valorile indicatorului PM₁₀ (particule în suspensie cu diametrul sub 10 micrometri) determinat în perioada 2018-2022 (folosind metoda gravimetrică de referință), în stațiile de monitorizare a aerului, este prezentat în tabelul următor.

	Stația Iași – 1 (Podul de Piatra)	Stația Iași – 2 (Cantemir)	Stația Iași – 4 (Aroneanu)	Stația Iași – 5 (Tomesti)	Stația Iași – 6 (Ungheni)
2018	105	60	4	28	83
2019	54	36	1	13	47
2020	44	35	9	23	27
2021	42	30	8	26	80
2022 (ianuarie- aprilie)	16	14	2	10	21

Analizând datele consemnate în tabelul de mai sus, se constată o scădere a numărului de depășiri înregistrat în stațiile de monitorizare a calității aerului, cu excepția stației IS-6 Ungheni, cu mențiunea că în conformitate cu prevederile Legii 104/2011, pragul superior și inferior de evaluare, nu trebuie să înregistreze mai mult de 35 de depășiri într-un an calendaristic.

Toate depășirile valorilor limită zilnice pentru protecția sănătății umane înregistrate sunt notificate de A.P.M. Iași către autoritățile implicate în realizarea și controlul măsurilor necesare pentru reducerea poluării, respectiv: primăriei, instituției cu atribuții de verificare și control, autoritatea pentru sănătatea publică.

Conform documentațiilor și studiilor prelabile întocmite în cadrul procedurilor specifice de elaborare a Planului de calitate a aerului în Municipiul Iași, precum și a rapoartelor periodice întocmite de Agenția pentru Protecția Mediului Iași, principalele surse de poluare cu particule în suspensie, fracția PM₁₀ sunt următoarele:

- traficul auto și în special traficul auto greu;
- arderile de combustibili în instalații pentru încălzirea populației;
- emisiile rezultate de la sursele fixe industriale;
- activitățile desfășurate pe șantierele de construcții de pe teritoriul municipiului și aglomerației Iași;
- arderea necontrolată a deșeurilor și în special a celor de natură vegetală;

- sursele naturale reprezentate de resuspensia solului, îndeosebi în perioadele fără vegetație constituie de asemenea surse de depășiri pentru particulele în suspensie, aceste aspecte fiind datorate cu precădere cadrului geo-climatic specific aglomerării Iași și precipitațiilor insuficiente înregistrate în lunile de primăvară-vară, care, corelate cu temperaturile extrem de ridicate, conduc la accentuarea deficitelor de apă în sol și la apariția fenomenelor de aridizare a solului.

- influențele generate de fenomenele de poluare transfrontalieră (praf saharian, etc).

Apariția fenomenelor de poluare atmosferică în aglomerarea Iași se datorează pe de o parte existenței unor activități industriale, activități care în prezent și-au diminuat intensitatea și pe de altă parte a insuficiențelor investiții în infrastructura rutieră majoră de la nivelul municipiului, fapt ce a face ca orașul Iași să fie tranzitat de un număr mare de vehicule, inclusiv cele aparținând segmentului de trafic auto greu, situație ce contribuie semnificativ la degradarea calității aerului, acest lucru datorându-se în special lipsei unei centuri ocolitoare care să preia traficul greu.

La aceste aspecte se adaugă și influența cadrului geo-climatic specific, printre care enumerăm frecvența mare a perioadelor de calm atmosferic, care favorizează inclusiv incidența fenomenelor de inversiune termică la nivelul aglomerării urbane Iași, condiții ce conduc la o dispersie redusă a poluanților atmosferici și implicit la persistența fenomenelor de poluare atmosferică.

Pentru verificarea stadiului actual al derularii măsurilor cuprinse în Planul de Calitate a Aerului din mun. Iasi și în contextul în care stațiile de monitorizare a calității aerului din rețeaua națională de monitorizare înregistrează frecvent depășiri ale valorilor indicatorului pulberi în suspensie (fracția PM 10), dioxid de azot și oxizi de azot, am solicitat informații suplimentare către A.N.S.P. - Direcția de Sănătate Publică Iași, Registrul Auto Roman, C.N.A.N.D.R. - Secția de Drumuri Naționale Iași, Termoservice SA Iasi și Serviciului Public Comunitar Permise Auto și Inmatriculări a Autovehiculelor Iasi, urmând a fi dispuse măsuri în consecință.

Cu deosebită considerație,

COMISAR ȘEF,
Gheorghe BACUȘCĂ

Nume și Prenume	Funcția	Data	Semnătura
Întocmit: Constantin Vlonga	COMISAR	23.05.2022	

Întocmit într-un exemplar scanat și transmis la Institutia Prefectului județului Iasi